

Izabela Jarosińska

"Nowe przekroje i zbliżenia.
Rozprawy i szkice z wiedzy o
literaturze", Henryk Markiewicz,
Wrocław 1974 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 18/2 (56), 164

1975

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(I) MARKIEWICZ Henryk: Nowe przekroje i zbliżenia. Rozprawy i szkice z wiedzy o literaturze. Warszawa 1974, PIW, ss. 313, nlb. 3, zł 30.-

Zbiór rozpraw poświęconych problematyce teorii literatury i metodologii badań literackich. Kolejne studia omawiają między innymi przedmiot i założenia metodologiczne komparatystyki literackiej, znaczenie terminu "naturalizm", paszkwil i pamflet jako gatunki literackie, zagadnienie parodii, marksistowskie teorie klasowości literatury - własne propozycje metodologiczne przedstawia zawsze autor na tle dziejów problematyki. Osobne szkice zarysowują sylwetki naukowe Romana Ingardena i Stanisława Pignonia, przedstawiają poglądy Lenina na literaturę, charakteryzują koncepcje literaturoznawcze Stanisława Lema i redzieckiego semiologa Jurija Lotmana.

BP/56/5

I.J.

(I) MIODEK Jan: Szablon metaforyki nagłówków w prasie sportowej. "Acta Universitatis Wratislaviensis. Prace literackie" XVI. Wrocław 1974 s. 91-102.

Przedmiotem pracy jest wykazanie, iż w składzie leksykalnym nagłówków istotną rolę odgrywa nie tylko metaforyczne i emocjonalne nacechowanie użytych wyrazów, lecz także stereotypowość połączona z niezwykłością jednostek frazeologicznych. Autor prezentuje konstrukcje przenoszące terminologię z konkurencji na konkurencję, charakterystyczne traktowanie wydarzeń w konwencji walki lub wojny, związaną z widowiskowością sportu metaforykę teatralną i inne. Omawia również obecną w innych sytuacjach skłonność do unaukowania, czysto formalnego zresztą, widoczną w ujmowaniu działań sportowych w kategoriach szkoły, egzaminu, sprawdzianu itp. Jeśli chodzi o ocenę sugestywności tej metaforyki, autor postuluje wzięcie pod uwagę czynnika psychologicznego w analizie metafor, podkreślając jednocześnie ich heroikomiczny, groteskowy lub lekko patetyczny charakter.

BP/56/6

M.O.-Ł.